EEN BETERE BIOTOOF

Een betere biotoop begint bij jezelf. Dat dacht ook consultant in duurzaam ontwikkelen en jager Willem Post uit Lochem. Bij de inrichting van het terrein rondom zijn woonhuis heeft hij dan ook kleine landschapselementen teruggebracht en zijn er plannen nog meer elementen aan te brengen. In deze serie nemen we u mee naar het landgoed in wording en laten we u graag zien hoe Willem en zijn vrouw Saskia de afgelopen vijf jaar te werk zijn gegaan.

Tekst Jeroen Koorevaar
Foto's Saskia van Essen

Jeroen Koorevaar is werkzaam bij Adviesbureau E.C.O. Logisch. Naast het inventariseren en monitoren van (beschermde) flora en fauna, adviseert het bedrijf lokale overheden, projectontwikkelaars, ingenieursbureaus en particulieren over toepassing van de wet Natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen (www.eco-logisch.com)

Welke landschapselementen?

Langs een zandweg, die onderdeel uitmaakt van een fietsroute door het Gelderse landschap, staat een bankje. Een heerlijke plek om even uit te rusten van een fietstocht, in de schaduw van bomen. Achter het bankje staan wat struiken. In het voorjaar kan worden genoten van de geur en kleur van de bloeiende struiken. Wie later in de zomer langskomt, kan genieten van het plukfruit: framboos, braam, kruisbes, rode bes en blauwe bes. Passerende recreanten maken graag gebruik van het bankje en de vruchten, om het landschap te zien en te proeven.
Het landschap is de afgelopen jaren verbeterd door de aanleg van knipscheerheggen: rondom het weiland dat grenst aan het zandpad, langs de oprit naar het woonhuis en wat verder op het terrein rondom de fruitboomgaard. In het seizoen 2010/2011 zijn in samenwerking met Agrarische Natuurvereniging 't Onderholt over een lengte van maar liefst 560 meter knipscheerheg aangelegd. Het planten van de 2100 meidoorns en 140 stuks hondroos is machinaal gedaan, met een dichtheid van 4 stuks per strekkende meter. Door meidoorn af te wisselen met her en der een pluk hondsroos, wordt het geheel minder monotoon. Ondanks dat in het najaar de heg het blad verliest, kleurt deze nog prachtig rood door de vruchten van de hondsroos.

Voor welke soorten?

Zowel meidoorn als hondsroos zijn vruchtdragend. Hierdoor bieden de knipscheerheggen in het voorjaar tijdens de bloei voedsel aan insecten. Later in de zomer tot ver in de winter bieden de vruchten voedsel voor vogels en kleine zoogdieren. Dat geldt natuurlijk ook voor de vruchtdragende struiken langs het zandpad (voor zover deze nog niet leeggeplukt zijn door passanten). Daarnaast zijn braam,

Lekke banden

Denk er bij het onderhoud van de knipscheerheggen aan het snoeisel snel op te ruimen. Meidoorn en hondsroos hebben flinke naalden die tot lekke banden kunnen leiden.

BEGINT BIJ JEZELF

hondsroos en meidoorn voorzien van doorns, waardoor deze een veilige vluchtplaats vormen voor bijvoorbeeld de huismus en spreeuw als er een roofvogel nadert. Dat in het broedseizoen de heggen ook gebruikt worden als nestlocatie door zangvogels, wordt duidelijk wanneer de heggen het blad verliezen. De lokale vogelwerkgroep heeft in het bijzonder een toename gezien van de putter en de groenling.

Onderhoud

De knipscheerheggen worden meerdere keren per jaar geschoren. De heggen langs de oprijlaan en rondom de fruitboomgaard worden vier keer per jaar geschoren. Voor de heggen rondom het weiland is dit twee keer per jaar. Het snoeien van de ruim 500 meter aan knipscheerheg gebeurt met een motorstokheggenschaar. De bovenzijde van de heggen wordt, met een tussenpose van enkele jaren, teruggezet met behulp van een machinale maaibalk. Hiermee wordt voorkomen dat de heggen langzaam maar zeker in hoogte toenemen. De ondergroei in de vorm van grassen en kruiden wordt ongemoeid gelaten. Die valt daardoor in de nazomer vanzelf tegen de heg aan, waardoor ze dekking biedt aan hazen en patrijzen. Door dit onderhoud zijn de knipscheerheggen vijf jaar na de aanleg circa 1,1 meter breed en 1,3 meter hoog. Voor het onderhoud van de vruchtdragende struiken kan worden volstaan met periodiek terugsnoeien. Vooral braam kan gaan woekeren wanneer deze niet af en toe gesnoeid wordt. •

Heeft u ook succesverhalen over door u uitgevoerde biotoop-verbeteringen en vindt u het leuk en waardevol deze met anderen te delen? Mail dan naar redactie@jagersvereniging.nl o.v.v. 'biotoop-verbetering' en wellicht wordt uw succesverhaal in een van de komende edities vermeld.